

Sygn. akt I C 498/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 października 2014 r.

Sąd Rejonowy w Zgorzelcu Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący - SSR Dorota Florkowska

Protokolant - Magdalena Banasiewicz

po rozpoznaniu w dniu 9 października 2014 r. w Zgorzelcu

na rozprawie

sprawy z powództwa J. W. (1)

przeciwko (...) Sp. z o.o. we W.

przy udziale interwenienta ubocznego po stronie pozwanego - (...) S.A. w S.

o zapłatę

I. powództwo oddała;

II. zasądza od powódki J. W. (1) na rzecz strony pozwanej (...) Sp. z o.o. we W. kwotę 1.217,- zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 1.200,- zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

III. zasądza od powódki J. W. (1) na rzecz interwenienta ubocznego (...) S.A. w S. kwotę 1.260,- zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 1.200,- zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt IC 498/12

UZASADNIENIE

Powódka, J. W. (1), wniosła o zasądzenie na swoją rzecz od strony pozwanej, (...) sp. z o.o. we W., kwoty 6.000,- zł tytułem zadośćuczynienia wraz z odsetkami i kosztami procesu.

W uzasadnieniu swojego żądania przytoczyła, że w dniu 21 stycznia 2011 r. przy Centrum Handlowym (...) poślizgnęła się na nieodśnieżonej jezdni i upadła, uderzając lewą ręką o podłoże. W wyniku upadku doznała złamania nasady dalszej kości promieniowej prawej. Powódka utrzymywała opatrunek gipsowy przez 6 tygodni. Odczuwała dokuczliwy ból. Korzystała z pomocy osób trzecich przy wykonywaniu czynności życia codziennego. W dalszym ciągu ma problemy z utrzymywaniem cięższych przedmiotów. Powódka wskazała, że odpowiedzialna za ten stan rzeczy była firma (...), która świadczyła m.in. usługi odśnieżania chodników i dróg na terenie Centrum Handlowego (...). Ubezpieczyciel strony pozwanej wypłacił powódce kwotę 12.000,- zł tytułem zadośćuczynienia, która – zdaniem powódki – nie była adekwatna do rozmiaru jej cierpień.

W odpowiedzi na pozew strona pozwana, (...) sp. z o.o. we W., domagała się oddalenia powództwa w całości i zasądzenia od powódki kosztów procesu. Strona pozwana przyznała, że łączyła ją ze (...) sp. z o.o. umowa świadczenia usług w zakresie sprzątania. Wskazała, że w sposób rzetelny wykonywała powierzone jej obowiązki odśnieżania i posypywania mieszanką piaskowo-solną chodników i dróg, o czym świadczy brak uwag ze strony kontrahenta i

wypłacenie umówionego wynagrodzenia za miesiąc styczeń 2011 r.. Ponadto zarzuciła, że wypłacona w postępowaniu likwidacyjnym kwota 12.000,- zł spełniła funkcje kompensacyjne.

W piśmie z dnia 26 października 2012 r. (k. 87-88) wstąpienie swe do sprawy zgłosiło (...) S.A. w S., wnosząc jednocześnie o oddalenie powództwa i zasądzenie od powódki kosztów procesu. Interwenient uboczny zakwestionował odpowiedzialność strony pozwanej co do zasady oraz wysokość zadośćuczynienia.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 21 stycznia 2011 r. przed godziną 20.00 powódka, przechodząc przez drogę wewnętrzną Centrum Handlowego (...) w Z., poślizgnęła i upadła, uderzając prawą ręką o podłoże drogi. Powierzchnia drogi przykryta była śniegiem, pod którym znajdowały się oblodzenia. Droga nie była posypana solą ani piaskiem. Po upadku powódka udała się do domu w towarzystwie (...). Następnego dnia – z uwagi na dolegliwości bólowe prawego przedramienia w okolicach nadgarstka – powódka udała się na pogotowie ratunkowe, gdzie po wykonaniu rtg stwierdzono u powódki złamanie kości promieniowej prawej w miejscu typowym, bez przemieszczenia. Przez sześć tygodni powódka miała unieruchomioną prawą rękę w opatrunku gipsowym. W tym czasie korzystała z pomocy sąsiadek przy robieniu zakupów oraz przy czynnościach związanych codzienną higieną osobistą. Po usunięciu opatrunku powódka odczuwała bóle o różnym stopniu natężenia. Dolegliwości te obejmowały przedramię i staw łokciowy. Z powodu podejrzenia uciśnięcia nerwu pośrodkowego wykonano powódce badanie (...), które wykluczyło objawy zaburzenia przewodnictwa nerwu pośrodkowego. Powódka kilkakrotnie uczestniczyła w zabiegach rehabilitacyjnych.

Obecnie występuje u powódki nieznaczne poszerzenie obwodu prawego nadgarstka bez widocznej deformacji. Powódka ma niezaburzone czucie w rękach i prawidłowy ucisk. Zakres ruchomości w prawym stawie nadgarstkowym powódki, choć jest relatywnie mniejszy niż w lewym, mieści się w granicach normy fizjologicznej i nie powoduje dysfunkcji kończyny. Odniesiony przez powódkę uraz ortopedyczny spowodował powstanie uszczerbku na zdrowiu w wysokości 8%. Następstwa złamania nie miały charakteru utrwalonych i nieodwracalnych. Złamanie zrosło się, kość uległa przebudowie i brak jest czynników w istotnym stopniu ograniczających stan zdrowia powódki. Powódka nie wymaga rehabilitacji. Zajęcia dnia codziennego może wykonywać bez istotnych ograniczeń. U powódki nie stwierdzono bezpośrednich skutków neurologicznych przebytego urazu - uszczerbku na zdrowiu z zakresu neurologii.

(dowód: opinia biegłego z zakresu ortopedii i traumatologii, R. B., k. 170-173, opinia biegłego z zakresu neurologii, k. 209-210, dokumentacja medyczna, k. 12-18, 34, 101-102, notatka z dnia 16 lutego 2011 r., akta szkodowe, zeznania powódki, k. 82)

W dacie zdarzenia stroną pozwaną łączyła ze (...) sp. z o.o. umowa o świadczenie usług sprzątania w Centrum Handlowym (...), na podstawie której zobowiązana była w okresie zimowym do odśnieżania chodników oraz ciągów komunikacyjnych, parkingów, dróg dojazdowych oraz ich posypywania mieszanką piaskowo-solną z częstotliwością zapewniającą sprawną i bezpieczną komunikację pojazdów i pieszych. Zgodnie z zapisem pkt 4.8 umowy obsługa terenu zewnętrznego obejmowała serwis dzienny w godzinach od 7 do 21.

Na stanowisku kierownika pozwanej spółki zatrudniona była Z. F., która sprawowała nadzór nad 80 obiektami położonymi na terenie Z., B., B., L. i L.. Na terenie obiektów znajdujących się w Z. (m.in. Banku (...), G. Banku, Prokuratury Rejonowej w Zgorzelcu, Urzędu Pracy w Z., Banku (...), (...) Agricole, sklepu (...), Centrum (...)) obowiązki brygadzysty sprawował J. W. (2). Obiekty te były kontrolowane przez Z. F. średnio dwa razy w tygodniu.

Strona pozwana ubezpieczona była od odpowiedzialności cywilnej z tytułu prowadzonej działalności w (...) S.A. w S..

(dowód: umowa z dnia 25 marca 2010 r., k. 61, certyfikat do umowy ubezpieczenia, k. 48-50, zeznania świadka Z. F., k. 81)

W toku postępowania likwidacyjnego (...) S.A. w S. wypłaciło powódce kwotę 12.000,- zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę w następstwie zdarzenia z dnia 21 stycznia 2011 r..

(bezsporne)

Sąd zważył, co następuje:

Źródłem powierzenia czynności stronie pozwanej (zleceniobiorcy) była umowa z dnia 25 marca 2010 r., w myśl postanowień której pozwana spółka przyjęła na siebie obowiązek odśnieżania chodników, ciągów komunikacyjnych, parkingów oraz dróg dojazdowych na terenie Centrum Handlowego (...) oraz ich posypywania mieszanką piaskowo-solną z częstotliwością zapewniającą sprawną i bezpieczną komunikację pojazdów i pieszych. Okoliczności rzetelnego wykonywania przez pracowników strony pozwanej czynności o charakterze jakościowym nie dowodziły zeznania świadka, Z. F., która – jak przytoczyła na rozprawie w dniu 12 września 2012 r. – nadzorowała aż 80 obiektów na terenie Z., B., B., L. i L.. Nie była zatem w stanie osobiście na bieżąco kontrolować stanu nawierzchni chodników i dróg dojazdowych w każdym z tych obiektów. Strona pozwana – jako przedsiębiorca, który w zakresie swej działalności zawodowej trudnił się wykonywaniem powyższych czynności – nie udowodniła, że uczyniła wszystko, co w danych warunkach było możliwe dla zapobieżenia szkodzie (vide: art. 429 kc). Z zeznań powódki wynikało natomiast, że powierzchnia drogi, na której się poślizgnęła, przykryta była śniegiem, pod którym znajdowały się oblodzenia. Droga nie była posypana solą ani piaskiem. Twierdzenia powódki były zbieżne w tym zakresie z treścią oświadczenia T. P. z dnia 2 czerwca 2011 r.. Odpowiedzialność strony pozwanej za zaniechania w zakresie powierzonych jej czynności nie została zanegowana w postępowaniu likwidacyjnym, w trakcie którego wypłacono powódce kwotę 12.000,- zł tytułem zadośćuczynienia.

Podstawą dochodzonego przez powódkę zadośćuczynienia był przepis art. 445§1 kc. W przepisach obowiązującego prawa ustawodawca nigdzie nie sprecyzował sposobu ustalenia wysokości zadośćuczynienia, odwołując się do sędziowskiego uznania, opartego na całokształcie okoliczności sprawy. Przeprowadzona w ten sposób analiza konkretnego przypadku ma doprowadzić do wyliczenia „odpowiedniej sumy”, to jest takiej kwoty, która odpowiada krzywdzie, ale nie jest wygórowana na tle stosunków majątkowych społeczeństwa. Przez krzywdę należy rozumieć cierpienia fizyczne w postaci bólu i innych dolegliwości oraz cierpienia psychiczne polegające na ujemnych doznaniach przeżywanych w związku z cierpieniami fizycznymi i ich następstwami, zwłaszcza trwałymi lub nieodwracalnymi uszkodzeniami ciała lub rozstroju zdrowia. Przy czym, w pojęciu krzywdy mieszczą się nie tylko cierpienia fizyczne i psychiczne już doznane, ale również te, które mogą powstać w przyszłości (na tym polega całościowy charakter zadośćuczynienia). W orzecznictwie powszechnie przyjmuje się, że ocena rozmiarów krzywdy wymaga uwzględnienia nasilenia cierpień, długotrwałości choroby, rozmiaru kalectwa, trwałości następstw zdarzenia oraz konsekwencji uszczerbku na zdrowiu w dziedzinie życia osobistego i społecznego (vide: wyrok SN z dnia 10 czerwca 1999 r., II UKN 681/98). Badając odpowiedniość zadośćuczynienia pod kątem stosunków majątkowych społeczeństwa należy wziąć pod uwagę, że zadośćuczynienie ma przede wszystkim charakter kompensacyjny. Wobec tego jego wysokość nie może stanowić zapłaty sumy symbolicznej, lecz musi przedstawiać ekonomicznie odczuwalną wartość. Przy ustalaniu rozmiaru cierpień i ujemnych doznań psychicznych powinny być uwzględniane zobiektywizowane kryteria oceny, jednakże w relacji do indywidualnych okoliczności danego przypadku. Od osoby odpowiedzialnej za szkodę poszkodowany winien otrzymać sumę pieniężną, o tyle w danych okolicznościach odpowiednią, by mógł za jej pomocą zatrzeć lub złagodzić poczucie krzywdy i odzyskać równowagę psychiczną (vide: wyrok SA w Łodzi z dnia 11 czerwca 2014 r., I ACa 1593/13, wyrok SA w Szczecinie z dnia 23 kwietnia 2014 r., I ACa 85/14, wyrok SA w Katowicach z dnia 17 kwietnia 2014 r., V ACa 836/13, wyrok SA w Katowicach z dnia 12 marca 2014 r., I ACa 1193/13, wyrok SA w Łodzi z dnia 16 stycznia 2014 r., I ACa 856/13).

Sąd uznał, że wypłacone dotąd w postępowaniu likwidacyjnym zadośćuczynienie w wymiarze 12.000,- zł (kwota ta – zgodnie z komunikatem Prezesa GUS z 11 sierpnia 2014 r. – przekracza trzykrotność przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w II kwartale 2014 r.) przedstawiało ekonomicznie odczuwalną dla powódki wartość i było adekwatne do stopnia doznanej przez nią krzywdy (okresu utrzymywania opatrunku gipsowego, korzystania z pomocy osób trzecich, konieczności odbycia zabiegów rehabilitacyjnych, dolegliwości bólowych). Stopień uszczerbku na zdrowiu powódki – zgodnie z opinią biegłego z zakresu ortopedii – wynosił 8%. Powódka doznała złamania kości promieniowej prawej w miejscu typowym, bez przemieszczenia, jej leczenie nie wymagało wykonania zabiegów operacyjnych.

Następstwa złamania nie miały charakteru utrwalonych i nieodwracalnych. Z niekwestionowanej przez strony opinii biegłego z zakresu ortopedii wynika, że złamanie zrosło się, kość uległa przebudowie i brak jest czynników w istotnym stopniu ograniczających stan zdrowia powódki. Biegły zaznaczył, że – wbrew twierdzeniom powódki – dolegliwości bólowe w okresie unieruchomienia kończyny nie mogły być znaczne. Wyjaśnił, że w momencie uzyskania „ciszy mechanicznej”, przez stabilizację łącznikami metalowymi bądź założenie unieruchomienia zewnętrznego, zanikają elementy powodujące ból (ruch odłamów względem siebie, pociąganie okostnej, odwarstwianie okostnej). Dolegliwości takie mogły występować u powódki po usunięciu opatrunku w związku z uruchamianiem nieruchomych przez kilka tygodni stawów, przejściowym zaburzeniem krążenia i zmianami pogody. Z kolei biegły z zakresu neurologii nie stwierdził skutków neurologicznych przebytego przez powódkę urazu; nie stwierdził uszczerbku na zdrowiu z zakresu neurologii. Mimo, że opinia biegłego neurologa nie została zakwestionowana przez strony, należało pominąć zawarte w niej sugestie co do trwałego uszczerbku na zdrowiu z zakresu ortopedii czy procesu regeneracji kości. Biegły wykroczył w tym zakresie poza swoją specjalność.

Mając powyższe na względzie, Sąd orzekł, jak w pkt I wyroku.

Rozstrzygnięcie o kosztach oparto na treści art. 98 kpc, który ustanawia zasadę, że strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony, oraz art. 107 zd. 3 kpc. Na koszty strony pozwanej składały się kwota 1.200,- zł z tytułu zastępstwa prawnego i kwota 17,- zł z tytułu poniesionej opłaty skarbowej od pełnomocnictwa, zaś na koszty interwenienta ubocznego kwota 1.200,- zł z tytułu zastępstwa prawnego i kwota 60,- zł z tytułu opłaty za zgłoszenie przystąpienia do udziału w sprawie po stronie pozwanej (piąta część opłaty od pozwu).